

Людмила ВРОЧИНСЬКА
кандидат педагогічних наук

ПРО ЯКІСТЬ ОСВІТИ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН

Науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки і психології та кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти нашої академії брали участь у підготовці та проведенні I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підвищення якості освіти: стан, проблеми, перспективи». Співорганізаторами наукового інтернет-форуму виступили Тернопільський НПУ ім. Володимира Гнатюка, Львівський ДУ безпеки життєдіяльності, Рівненський Інститут ВМУРЛ «Україна» і Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка. До складу Оргкомітету увійшли ректор нашої академії, професор Афанасій Ломакович, проректор з наукової роботи, професор Валентина Бенера, завідувач кафедри педагогіки і психології, доцент Любов Кравець, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти, доцент Тетяна Фасолько і доцент цієї ж кафедри Тетяна Бешок.

Пленарне засідання наших учасників Інтернет-конференції проходило в читальному залі бібліотеки академії. Присутніх вітали професор Валентина Бенера й один із найактивніших організаторів наукового заходу, доцент кафедри Тетяна Бешок. До програми пленарного засідання увійшли доповіді науковців Львівського ДУ безпеки життєдіяльності, професора Григорія Васяновича (застосування мас-медіа у навчанні дітей з особливими потребами) і доцента Світлани Вдович (формування мовної особистості фахівця). Нашу академію представляли магістрант Ірина Пук (наступність дошкільної та початкової освіти у формуванні природничих знань), студентка педагогічного факультету Катерина Гуч (вияви та профілактика суїцидальної поведінки).

Доцент кафедри Тетяна Бешок озвучила тему «Навчання без страху. Розвиток емоційного інтелекту як один із методів попередження булінгу в школі». Науковець зосередився на висвітленні конкретних питань боротьби з насильством у школах. Вона запропонувала комплекс тренінгів, які сприяють протидії булінгу у школі, серед яких — «Як відстояти себе» (4 клас), «Спілкування з однолітками» (5 клас), «Як протистояти тиску однолітків» (6 клас), «Підліткові компанії» (7 клас), «Стоп — булінг!» (8 клас) і «Безпека спілкування у мережі Інтернет» (9 клас). Доповідач інформувала про ефективні вправи антибулінгового спрямування («Коробка щастя», «Емоції у коморі», «Емоції героїв») та ігри такого ж призначення («Передача відчуттів», «Турбота про дитину», «Притулочка» тощо).

До практичного сектору пленарного засідання увійшов відеофільм про реформування національної системи освіти через створення нової української школи, де буде приємно вчитися і яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у житті, висловлювати власну думку, бути відповідальними, готовими до співпраці та взаєморозуміння. Тут же було проведено майстер-клас на розвиток емоційного інтелекту і формування мотивації до навчання.

Проблемно-тематичний напрям інтернет-дискусії «Компетентнісний підхід як основа парадигми нової освіти» привернув увагу аспіранта НУ біоресурсів і природокористування України Сергія Михнюка, котрий досліджував «Компетентнісний підхід у підготовці соціальних працівників», і магістранта Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Марії Дроновської, яка аналізувала «Соціально-психологічні чинники шкільної тривожності дітей початкових класів». Наші юні науковці, магістранти Наталія Сивак і Оріся Стецюк говорили про формування професійної компетентності фахівців і громадянської компетентності дітей дошкільного віку.

В тематичному напрямі «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в умовах інтеграції України в європейський

освітній простір» магістранти нашої академії вирішували питання духовно-морального виховання дошкільнят (Ольга Берестнева і Наталія Семенчук), виховання дітей у сім'ї (Катерина Братасюк), фізичного виховання дітей дошкільного віку (Наталія Головачук), безпеки життєдіяльності дітей (Ольга Левчук), ознайомлення дітей із природою (Марія Мазовіта), виховання старших дошкільників (Олеся Середа, Ганна Шевчук, Ірина Шеліга), цільової гри як засобу підготовки фахівців (Софія Шандрук). Студентка Рівненського інституту ВМУРЛ «Україна» Яна Якимова розглядала тему «Проблема порушення уваги у дітей дошкільного віку».

«Соціальні та психолого-педагогічні проблеми трудової

та професійної підготовки молоді» з'ясовували науковці Київського НУ ім. Тараса Шевченка, доценти Максим Білан, Олексій Дем'янюк, Андрій Гальчус (нові підходи у психолого-педагогічній підготовці), курсанти Львівського ДУ безпеки життєдіяльності Лілія Годій, Христина Гирович, Анастасія Лисевич, Віта Недбала (формування соціально-психологічних якостей фахівців), магістранти Олена Дзюземова, Аніта Орлова та професор Сергій Кубицький з НУ біоресурсів і природокористування України (студентське самоврядування, гендерна соціалізація підлітків), студенти Рівненського інституту ВМУРЛ «Україна» Марія Божук, Дмитро Скірканіч і магістрант Надія Левчук (самооцінка, особистісні деформації та емоційний інтелект дітей, підлітків і молоді). Професор Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Наталія Олексюк аналізувала професійну підготовку соціального працівника до роботи у транскультурному середовищі. Студентка нашого педагогічного факультету Ольга Дутчак характеризувала освітню діяльність Гуго Коллонтая.

На тематичному полі «Загальноосвітні тенденції модернізації дошкільної, початкової, середньої та вищої педагогічної освіти» в основному працювали наші студенти і магістранти, які висвітлювали питання дитиноцентризму (Софія Баран), розвитку самостійності дітей (Наталія Бовсунівська), оздоровчої роботи з дошкільнятами (Лілія Вавренюк), ставевого виховання (Дарія Годун), застосування у вихованні та навчанні засобів ігрової діяльності (Ольга Китай), формування поваги до дорослих (Світлана Містерман), родинно-побутової та сімейної компетентності дітей (Лілія Молявич, Євгенія Стронська), спостереження за довкіллям (Ірина Кірись, Наталія Стахів). Вони розкривали характерні риси сучасної системи дошкільної освіти (Соломія Пічка), описували мережу закладів дошкільної освіти на Тернопільщині (Марія Бродюк), демонстрували власне бачення педагогічних ідей Марії Монтессорі (Марина Дудка) і Костянтина Ушинського (Олеся Іванчук). Магістрант НУ біоресурсів і природокористування України Дарина Орищен-

ко аргументувала важливість підготовки старшокласників до сімейного життя.

Важлива методологічна тематика «Формування особистості дитини засобами освітніх технологій» зацікавила наших магістрантів Тетяну Балагуду (соціальна адаптація дітей з особливими освітніми потребами), Тетяну Березу (формування системи цінностей у дитини), Людмилу Кабан (робота з обдарованими дітьми), Олеся Кравчук (розвиток творчого мислення дошкільнят), Тетяну Хомич (дидактичні ігри з дошкільнятами), Любов Чорну (авторська поезія у вихованні дитини). Професор Львівського ДУ безпеки життєдіяльності Лариса Руденко показала роль літературного слова в естетичному розвитку молодших школярів, а студентка цього ж ВЗО Олександра Бойко — вплив ідей Марії Монтессорі на сучасну освіту й виховання.

Тема «Шляхи впровадження сучасних інноваційних технологій на всіх рівнях освіти» та дотична до неї проблема «Комп'ютерно-орієнтовані технології в освіті» знайшли своє відображення в наукових пошуках викладача Луцького педколеджу Олени Стрельбіцької (інновації у початковій школі), львівських науковців Андрія Литвина та Віталія Литвина (застосування електронних освітніх ресурсів), магістра НУ біоресурсів і природокористування України Марії Голевої (формування іміджу ВЗО), а також наших магістрантів Олени Ярмусь (інформаційні технології у формуванні особистості дитини), Надії Ящук (розвивальні можливості інноваційних технологій), Світлани Лаговської (інноваційні технології на заняттях з фізичної культури).

На вирішення проблеми «Якість вищої освіти: система неперервної освіти, підготовка і підвищення кваліфікації професійних кадрів» спрямували свої аналітичні зусилля науковці Київського НУ ім. Тараса Шевченка Юрій Коваль, Олександр Абрамян, Юрій Дубінченко (інтегрований підхід до формування особистості), доцент Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Галина Лещук (комунікативна компетенція фахівців соціальної сфери), аспірант Львівського ДУ безпеки життєдіяльності Галина Федюк (педагогічна спадщина академіка Івана Зязюна), професор НУ біоресурсів і природокористування України Ніна Журавська і магістрант цього ж ВЗО Марина Хмельовська (нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності). Точку зору наших науковців на дану проблематику представляли професор Олександр Безносюк (моніторинг якості освіти), магістранти Тетяна Вахула (формування творчого потенціалу вихователя ЗДО), Лілія Ваник (поліфункціональне використання музики в ЗДО), Оксана Касянчук (культура самовираження фахівців дошкільної освіти), Антоніна Костюк (професійні цінності вихователя ЗДО), Людмила Плєскач (студентоцентризоване навчання), аспірант Павло Яловський (вдосконалення виконавської майстерності вчителів музичного мистецтва).

Тему «Розвиток психологічної компетентності педагога» висвітлювали директор Луцької ЗОШ № 23 Віктор Мартинюк (особливості психологічної компетентності вчителя) і вчитель початкових класів Луцької гімназії № 21 ім. Михайла Кравчука Людмила Мартинюк (формування професійної компетентності вчителя закладу загальної середньої освіти).

Учасники Інтернет-конференції прийшли до спільного висновку: ефективне підвищення якості освіти можливе тільки на основі органічного поєднання національних освітніх традицій із сучасними інноваційними підходами до організації навчально-виховного процесу у дошкільних та шкільних навчальних закладах і до системи підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

НОВА ШКОЛА — ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ

Саме таким був лейтмотив науково-методичного семінару «Підготовка фахівця початкової освіти в контексті реалізації концепції «Нова українська школа», підготовленого науково-педагогічними працівниками педагогічного факультету, насамперед кафедри теорії та методики дошкільної і початкової освіти з участю представників кафедри педагогіки та психології і кафедри української філології та суспільних дисциплін. У роботі семінару брали участь проректор з навчальної роботи, доцент Марія Боднар, декан педагогічного факультету, доцент Людмила Врочинська, викладачі кафедр, студенти і магістранти профільних спеціальностей.

Доцент кафедри теорії та методики дошкільної і початкової освіти Тетяна Бешок, як один із організаторів семінару, виступила його модератором і надала перше слово завідувачу кафедри, доценту Тетяні Фасолько. Вона розпочала роботу семінару програмною доповіддю «Психолого-педагогічні засади реформування системи освіти в Україні», де зробила наголос на змістові і напрямках нормативно-організаційних, структурно-методичних і матеріально-фінансових заходів, спрямованих на оновлення національної школи й обумовлених потребами духовно-культурного та соціально-економічного розвитку українського суспільства. Доцент Наталія Приймач у дослідженні «Нова українська школа: ретроспектива чи новаторство у педагогіці?» здійснила оригінальний проблемно-дискусійний підхід до тематики семінару і підвела слухачів до думки, що успіх реформування національної системи освіти через становлення Нової української школи полягає в органічному поєднанні національних освітянських традицій з педагогічними інноваціями, продиктованими вимогами нинішнього дня. «Особливості реалізації концепції Нової української школи у процесі вивчення курсу «Трудове навчання

з практикумом» висвітлювала доцент кафедри Тетяна Бешок, акцентувавши увагу учасників семінару на специфіці трудового навчання школярів з урахуванням поширення та запровадження інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності соціуму.

Доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін Ірина Комінярська запропонувала тему «Підготовка вчителів початкових класів з методики навчання мови та літератури у контексті концепції Нової української шко-

ли». Актуальність і значимість змісту її доповіді обумовлена важливістю мовно-літературної складової у фаховій підготовці педагога та самим часом проведення семінару: в Україні і зокрема в академії саме проходили заходи, приурочені Дню української писемності.

Особливе місце у програмі семінару належало виступу завідувача бібліотеки нашого навчального закладу Юлії

Стрельчук «Роль бібліотеки у становленні та функціонуванні Нової української школи». Доповідач підкреслила важливість літературно-бібліографічного супроводу всіх складових і напрямків навчально-виховного та науково-педагогічного процесів, виокремила специфіку «співіснування» та взаємодоповнення літературного й електронного секторів бібліотеки академії, аргументовано продемонструвала потребу розширення бібліотечного фонду як багатого теоретико-інформаційного джерела традиційної національної освіти та фонду електронної бібліотеки як основного джерела педагогічних інновацій.

Теоретична частина програми семінару включала доповіді завідувача кафедри педагогіки і психології, доцента Любові Кравець «Наступність у роботі закладу дошкільної освіти й початкової школи у контексті концепції Нової української школи», доцента Вікторії Павелко «Педагогічні аспекти формування готовності майбутніх учителів початкової школи до навчання учнів математики в умовах сьогодення» і старшого викладача Вікторії Лєгін «Особливості викладання курсу «Образотворче мистецтво з методикою навчання» у світлі реалізації концептуальних засад Нової української школи».

В обговоренні передбачених програмою методичного зібрання питань активну участь брала проректор з навчальної роботи, доцент Марія Боднар.

Практичний блок роботи учасників семінару складався із перегляду й обговорення відеофільмів «Концепція Нової української школи» та «Нова українська школа: як працює навчальний заклад». Сюди ж увійшов підготовлений доцентом кафедри Тетяною Бешок тренінг «Мотивація до професійної діяльності».